

מבצע "טרף"

יום קרב על-עוצבתי, 22 ביולי 1982

אלוף משה בר-כוכבא

העיקרית, שמטרתה הייתה לאפשר לטנקים ולנגמ"שים שלהם תפקוד מבצעי יעיל. לאורך הקו הוערמו סוללות עפר, הונחו שדות מוקשים ונבנו מוצבים מסוגים שונים שהתבססו על סוללות עפר. סוללות עפר אלה, היוו מסתור וגם אפשרו לרק"ם הסורי עמדות אש מלאכותיות, שמטרתן לספק מיגון וכוסה ירי יעיל לטנקים ולמשגרי הטילים נ"ט.

המחבלים

כ-3,500 מחבלים מארגונים שונים כולל מתנדבים מאיראן, התרכזו בגזרת מבצע "טרף". אלה לא זו בלבד שזכו לחופש פעולה במרחב מצד הסורים ואפילו לעידוד מצידם לבצע פיגועים נגד מטרות של צה"ל, אלא אף נהנו מסיוע מודיעיני ותחזוקתי מצד הכוחות הסוריים, שהיו ערוכים בקו החזית. הרקע הסורי הנוח למחבלים, כולל מאפייני השטח ההררי המבוחר, המכוסה חורשות ויערות וכפרים, ומיושב באוכלוסייה אוהדת — סייע מאוד לפעילותם בגזרה, ומאז ראשית יולי 1982 ועד ל-22 בו — היום שבו התחולל יום הקרב — הספיקו המחבלים לערוך כ-65 פעולות נגד כוחות צה"ל.

ההתכוננות למבצע

על בסיס הניסיון המבצעי של העבר, חזתה המפקדה חיכוך אפשרי עם הסורים בקו המגע ואפשרות של חידוש פעולות איבה עימם בתסריטי לחימה מגוונים. אחד מהם היה ניהול "ימי קרב" לריסון תוקפנותם. לפיכך, גיבשה המפקדה תכנית לחימה בסגנון של "ימי קרב", כאשר הדגש הושם בין היתר על תכנית-אש משולבת של ארטילריה, חיל-אוויר, טנקים ומשגרים נ"ט.

תכנית-האב המבצעית נועדה לאפשר למפקדה ולעוצבותיה לנהל את ימי הקרב כהלכה, גם אם ייאלצו לקיימם בתנאי לחץ ולאחר זמן קצר ביותר של הכנות למבצע.

תכנית-האב המבצעית אושרה על-ידי מפקדת פיקוד הצפון, והועברה לעוצבות וליחידות לתכנון

רקע

בשבוע שבין 18 ל-22 ביולי 1982, בזמן מבצע "שלוש-הגליל", ניהלו המחבלים והסורים פעילות מוגברת נגד כוחותינו בגזרת הבקעא בלבנון. כ-17 פיגועים שונים נערכו נגד כוחותינו במהלך שבוע זה ובכללם ירי על מוצבינו של אש מנשק קל, ממרגמות ומ-אר.פי.ג'י... הפיגועים הגיעו לשיא כשנתקלו כוחותינו במארב מחבלים באזור מנצורה. בקרב שהתפתח נפלו חמישה מלוחמי צה"ל.

על רקע זה הוטל על מפקדת כוחות צה"ל שבמרחב הבקעא, לערוך פעולת עונשין נגד הכוחות הסוריים והמחבלים. שמו של המבצע נקרא "טרף".

מטרת המבצע

מטרת המבצע הייתה להשמיד את מרב המטרות של הסורים ושל המחבלים בקו המגע ובעומק, על-מנת למנוע מהם להמשיך ולהפר את הפסקת האש.

עצמת הכוחות הסוריים והיערכותם בגזרת הפעולה

היערכות הסורים

המרחב שבו היה מבצע "טרף" מתוכנן להתבצע היה מוגן על-ידי שתי דיוויזיות משוריניות וחטיבת קומנדו. אחת הדיוויזיות הגנה על הגזרה המזרחית בין הכפר ינטע — לסולטן-יעקב, איגוד כוחות דיוויזיוני הגן על מרחב הבקעא בין סולטן-יעקב לרכס ברוך, וחטיבת קומנדו הגנה על הצירים המובילים לסוריה במדרונות המערביים של החרמון (סה"כ היו בגזרה כ-400 טנקים וכ-200 משגרים נ"ט).

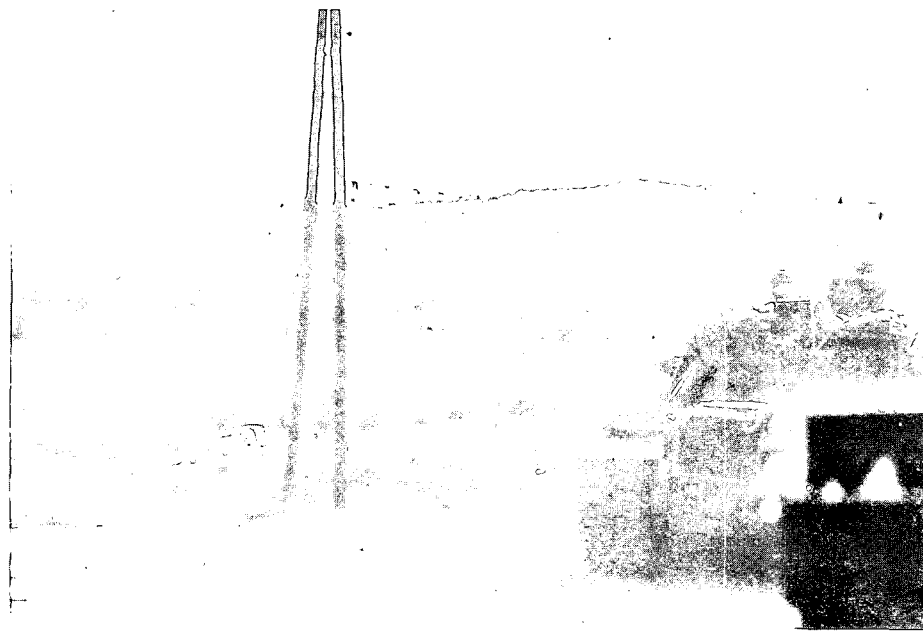
כעתודה עורפית החזיקו הסורים חטיבה של טנקים טי-72. העצמה הארטילרית הסורית הייתה מרשימה והיא כללה כ-400 קנים.

ההתבצרות

בכו הקדמי החלו הסורים בתהליך ההתבצרות

בתולדות המלחמות שבין צה"ל לצבאות ערב התפתח סוג מסוים של פעילות, שהתבטא בניהול קרבות אש נייחים מאסיביים, במגמה לגרום מקסימום אבדות בנפש ובאמצעי לחימה לצד השני. לסוג לחימה זה נתייחד בצה"ל הכינוי — "ימי קרב". "ימי קרב" נגד הסורים נערכו בדרך-כלל בתקופת מלחמת ההתשה, ולרוב ביזמת צה"ל. המטרה האופיינית של צה"ל ב"ימי קרב" כאלה הייתה להעניש את הסורים ואת המחבלים על פיגועים שנעשו כנגד מטרות ישראליות ולכפות עליהם לקיים את הסכמי הפסקת האש.

לעיתים כללו "ימי הקרב", בנוסף למערכות האש, גם חדירה של כוחות אל מעבר לגבול במגמה לערוך פשיטות על מטרות חיוניות של האויב.

כוחות צה"ל בגזרה המזרחית

להשמיד מרב מטרות בתנאי הפתעה, עוד לפני שהסורים יספיקו לשנות את היערכותם. תוך כדי הלחימה קודמו מסוקי קרב לגזרותיהם ושולבו בלחימה, בוצע ניהול האש והשמדת מטרות מזדמנות בשליטת מפקדי הגזרות, המג"דים ומפקדי העוצבות.

בין העוצבות והיחידות הלוחמות חולקו גבולות גזרה. כל גזרת לחימה גדודית פעלה כצוות קרב גדודי. הטנקים היו כוח הלחימה העיקרי ואלוהם נוספו גורמי מודיעין חי"ר; יחידות טאו; מרגמות 81 מ"מ ובחלק מהגזרות גם תותחים נ"מ ככינון ישיר.

כל מפקד גזרה הסתייע בארטילריה עם אפשרות להגדלת הסיוע על-פי הצורך. ככל מסגרת גדודית אורגן צוות קרב פלוגתי כעתודה, שהיה פרוס בעורף והיה מיועד לביצוע המשימות הבאות: לאבטח את פלוגות החזית במיוחד באגפים; לטפל במטרות מזדמנות שפלוגות החזית מתקשות לפגוע בהן; להוות גורמי מודיעין, ולספק מידע על הפעילות בגזרות הסוריות; להחליף אחת מפלוגות החזית, אם זו גמרה את תחמושת הבטן, או סבלה אבדות קשות; לתגבר את הגזרה הגדודית הקדמית בכוח נוסף להגברת עצמת האש; לבצע משימות חילוץ רק"ם.

טווחי הירי של הטנקים היו בין 1,000 ל-3,500 מטרים, והטנקים השתמשו בתחמושת מגוונת שכללה חי"ש חלול מעיק, זרחן, מרגמות 60 מ"מ ותחמושת מא"ג. המטרות האופייניות הסוריות שבגזרות הלחימה

נוספים על רכב משא רב-מינוע ונגמ"שים; הכנת מערכת רפואית מקצועית ומגוונת לטיפול בנפגעים, שכללה פריסת תאג"דים בכל גזרה גדודית, כולל הכנת מערכת נגמ"שים, טנקי מרכבה ומסוקים לפינוי נפגעים.

הכנות טכניות צוותי חימוש וקשר ערכו ביקורות ותיקנו ליקויים אחרונים ברק"ם, שהיה צריך להשתתף ביום הקרב. הוכנו צוותי חימוש משוריינים לתיקון ליקויים ולחילוץ רק"ם משדה הקרב, וכן אמצעי כיבוי להפעלה תוך כדי הלחימה כולל בקו החזית הקדמי.

ביטחון שדה במגמה להשיג הפתעה ניתנו הנחיות ביטחון שדה קפדניות לכל רמות הפיקוד והלוחמים. פיקוח ביטחון שדה כלל גם האזנה ושליטה על רשתות הקשר.

מהלך המבצע
זמן קצר לפני "שעת ה-ש", הונעו מנועי הרק"ם והטנקים החלו לנוע אל עבר עמדות האש. ההפעלה האחידה לפתיחת המבצע, שכללה כמה עשרות מסגרות לוחמות של טנקים, חי"ר וטאו, וכן מסגרות גדודיות ארטילריות — בוצעה על-פי לוח זמנים ומלת-קוד. מסגרות אלה השתייכו לעוצבות עלית סדירות, וכללו מסגרות צנטוריון, מרכבה ופטון, ולוחמיהן בעלי רוח קרב ואיכות מקצועית גבוהה. הפתיחה בירי טנקים, ארטילריה, טאו ונ"מ בכינון ישיר, בוצעה במקביל בכל המרחב, במטרה

מפורט.

על בסיס התכניות שאישרה המפקדה, ערכו המפקדים סיורים בגזרות, נתנו תדריכים, ניהלו משחקי מלחמה וערכו חיזוי של האופי הצפוי ליום הקרב, כולל צפי לתגובות סוריות אפשריות וניתוח מהלכי נגד אפשריים של כוחותינו.

תכניות האב המבצעיות נתמכו בתכניות חיליות ותחזוקתיות ברמות השונות, כדי להשיג מוכנות יתרה למבצע.

קבלת המשימה וההכנות האחרונות למבצע

נוהל הקרב למבצע המפקדה קיבלה את הפקודה הפיקודית לביצוע יום הקרב "טרף" ב-21 ביולי 1982, ויום ה"ע" לביצוע המבצע נקבע למחרת 22 ביולי. משך הזמן שהועמד לרשות המפקדה לסיום כל ההכנות המבצעיות, הטכניות והמנהליות לקראת הלחימה היה קצר מאוד. ב-21 ביולי קיימה המפקדה קבוצת חכנון וערכנה את תכנית האב המבצעית, וכערב של אותו יום היא נתנה פקודה למפקדי הכוחות ולעוצבות שבחמ"ל המפקדה. ב-22 ביולי בבוקר אישרה המפקדה את התכניות לעוצבות, כאשר חלק מאישורי התכניות נעשה בחמ"ל וחלק נוסף בשטח, מנקודות תצפית מתאימות.

נוהל הקרב היה קצר אולם מאורגן ומסודר. כל דרג זכה למשך הזמן ההכרחי בשבילו להכנות לקרב, ויוחדה תשומת לב גם להכנת מפקדי הטנקים והתותחנים עד לדרג הטנק הבודד. המפקדה הצליחה לעמוד בלחץ זמן זה הודות לכך שהיו בה קציני מטה יעילים, מקצועיים ובעלי ניסיון, וכן עוצבות סדירות ויחידות מילואים באיכות גבוהה ועם ניסיון מבצעי.

הכנות מבצעיות ללחימה

במקביל לנוהל הקרב במסגרות הבכירות נערכו ההכנות המבצעיות העיקריות הבאות: שינוי פריסה של הארטילריה בתנאי לילה, דילול המוצבים מלוחמים שאינם הכרחיים ליום קרב וריכוזם מאחור, כשהם מוכנים במהירות לתגבר את המוצבים, אם התנאים יחייבו זאת; פריסת חבורות פיקוד קדמיות בקו החזית (חפ"קים), סיורים אחרונים בגזרות הפעולה הצפויות, תדריכים אחרונים למפקדים וללוחמים.

הכנות תחזוקתיות ללחימה ההכנות התחזוקתיות כללו מילוי הרק"ם בדלק ובתחמושת ובאמצעים נוספים והבאתו לכוננות תחזוקתית מקסימלית; סגירת צירים מובילים לאזור הלחימה באמצעות משטרה צבאית ויחידות מבצעיות; הכנת דרגים של תחמושת ואמצעים

שיתוף הפעולה בין תצפיות ויחידות הטנקים
הגדיל את ההצלחה המבצעית.

הלחימה הארטילרית

ביום הקרב באו לידי ביטוי תפיסות ארטילריות מגוונות, שכללו העסקה כעת ובעונה אחת של מטרות סוריות ופגיעה בהן בו־זמנית, וכן הפעלת ריכוזים ארטילריים בעלי עצמה לפגיעה במטרות סוריות. האש הארטילרית שלנו הייתה מהירה ומדויקת, וכתוצאה מכך שותקה מרבית

הארטילריה הסורית והגיבה באיחור ובאופן לא מדויק.

יחידות ארטילריה שלנו שינו את היערכותן
ערב הקרב ולכן לא נפגעו מאש ג"ס סורית. אמנם
על חלק מהעמדות הישנות הונחתה אש ג"ס סורית,
אולם זו פגעה בעמדות ריקות.

גורמי המודיעין העבירו זיהויים על מטרות סוריות פעילות לארטילריה שלנו; גם המזל"ט סייע לא במעט לטיווח הארטילריה.

יום הקרב נסחיים בהנחתת אש מאסיבית על מטרות טוריות ועל מחבלים בסולטן־עייקב, וזאת כדי להשיב להם, ולו חלקית וסמלית, על האכזר שגרמו לכוחותינו בלחימה, שבוצעה מספר שבועות לפני מבצע "טרף" באותו אזור.

הלחימה האווירית

חיל-האוויר השתתף במבצע בתקיפת מטרת סוריות בקו החזית ובתקיפת יעדי מחבלים בעומק וכן בפניני נפגעים. תקיפת המטרת בקו המגע בוצעה במספר גזרות על-ידי מסוקים נ"ט שחלקם בעתודה. המסוקים השמידו 6-8 טנקים וכן נגמ"שים נוספים. תותחים נ"מ וולקן, שהופעלו בכינון ישיר, שיתקו מקורות אש של הסורים והרסו עמדות סוריות מסוגים שונים. מטוסי תקיפה תקפו בעומק מטרת סוריות ומטרת מחבלים באזור בעליבק ובר-אליאס.

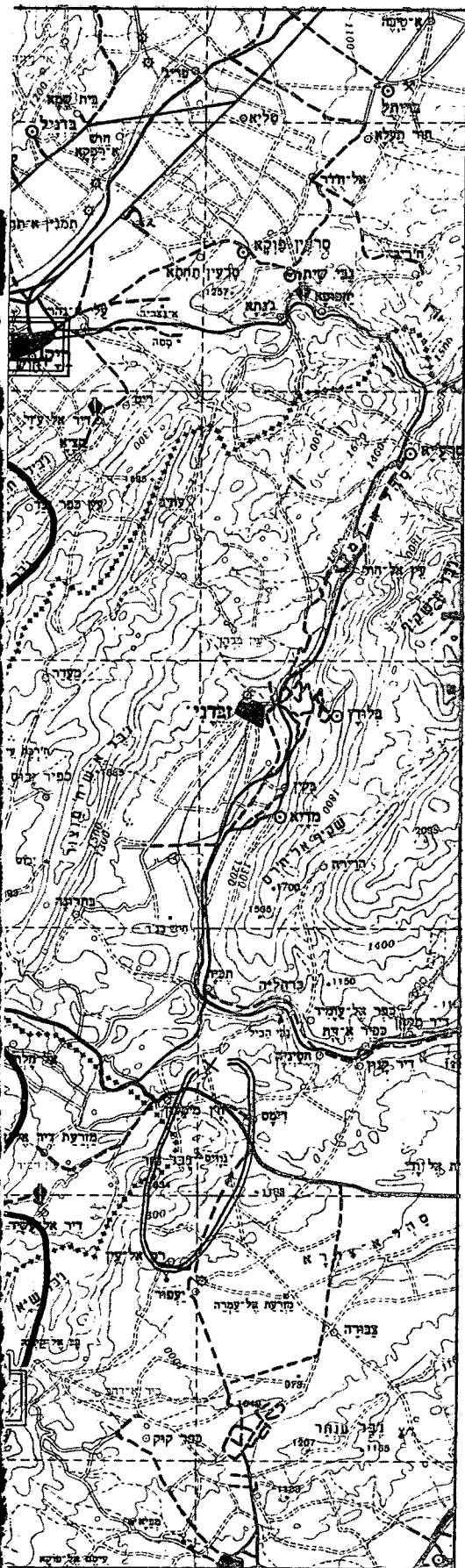
שילוב יחידות נ"ט טאו בלחימה

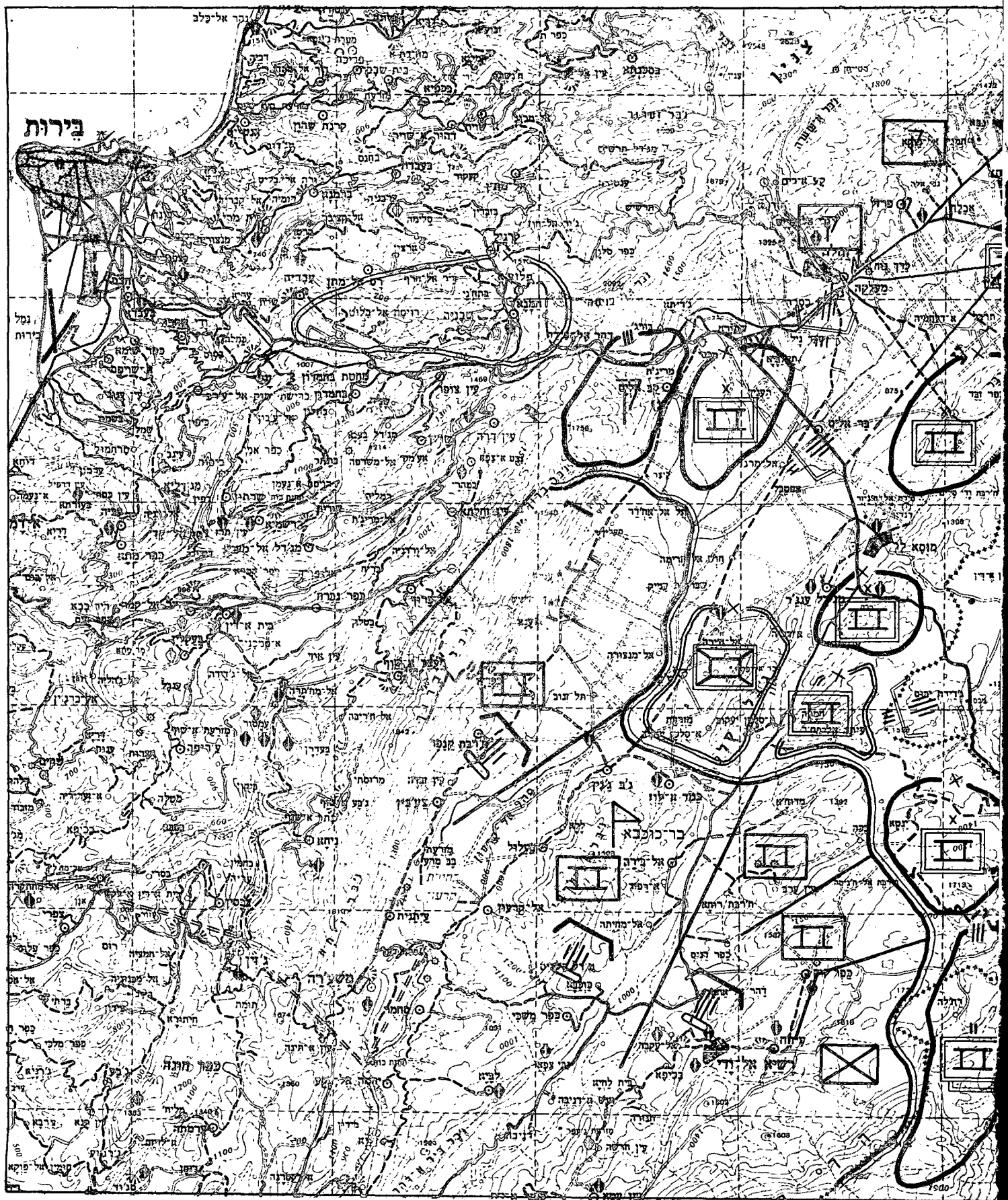
בלחימה שולכו גם יחידות נ"ט. כוח זה לחם במפוצל במספר גזרות כאשר לחלק מגדודי הטנקים צוותי מחלקות, וחלק מהיחידות הופעל במרכז. ביום הקרב נורו על-ידי היחידות נ"ט טילים, אשר פגעו בשבעה טנקים, בשני תותחי גנדיש ובטרקטור.

במבצע "טרף" ניתנו ליחידות הטאו, עד כמה שהתנאים אפשרו, גזרות לחימה עצמאיות: אלה שפעלו בין הטנקים או מתוך רמפות ומוצבים — הוגבלו בידי שלהם.

תגובות הלחימה הסוריות

הסורים, שהופתעו מן הפתיחה בקרב, הצליחו להגיב

היערכות כוחותינו והאויב בגזרת הפעולה

בירי לעבר כוחותינו רק כעשר דקות לאחר שהחל. תגובתם הייתה מגוונת וכללה אש ארטילרית, אש טנקים, ירי טילים נ"ט ואש מרגמות וקטיושות. עצמת האש והדיוק לא היו אחידים בגזרות הלחימה השונות, ולדעתי, נבע ההבדל ביניהם מסוגי הטנקים השונים שהיו בחטיבות הסוריית (חטיבות טנקים טי-55 וטי-62; חטיבות ממוכנות, שאחת מהן הייתה חטיבת פ.א.ם.פי. חדישה וחטיבת קומנדו).

ירי טנקים

לסורים היו לאורך קו החזית בגזרת המבצע כ-400 טנקים ולכוחותינו הייתה עדיפות מוחלטת בשליטה בשדה הקרב. ייתכן שהמצב היה בחלקו תוצאה של ההפתעה המוחלטת שנחלו הסורים וכן של ההלם שהושג בפתיחת מכת האש המאסיבית של הטנקים ושאר הגורמים שהביאו להיפגעותן של עשרות מטרות סוריית בקו החזית ולשיתוקן תוך זמן קצר ביותר.

ירי ארטילרי

המערך הארטילרי הסורי בגזרת הלחימה היה מרשים וכלל כ-20 גדודים שונים ובהם כ-360 קנים.

מראיית הנושא בשטח, הירי הארטילרי הסורי היה אחת התשובות העיקריות לירי כוחותינו. רוב המטרות שהסורים העסיקו בתגובה הראשונה היה, כפי הנראה, לעבר מטרות שתוכננו על-ידם מראש ולא כתגובה יעילה ומתואמת לכוחותינו שפעלו בשטח. בהמשך העתיקו הסורים את האש וריכוזו אותה על מוצבינו, ועל עמדות טנקים ומפקדות.

כוננות לספיגה ובלימה

ההיערכות לאורך הגזרה נמשכה עוד פרק זמן ארוך כדי לקדם כל פעולה סורית.

בשלב זה הוחזרו הכוחות הלוחמים למוצבים, בצעיה התארגנות תחזוקתית שכללה מילוי מחדש של תחמושת, ושקמו מוצבים שנפגעו מאש סורית.

מוכנים לספיגת תגובה סורית מבצעית. בשל העדר כללי משחק ברורים ועקב אופיים המבצעי הבלתי שגרתי של הסורים המשיכו המערך המודיעיני וחלק ממרכיבי הלחימה שלנו להיות בכוננות עליונה עד שניכרה נכונות סורית לעבור לסדר היום. אזי חזרנו בהדרגתיות למשטר מבצעי שגרתי של ביטחון שוטף ששרר במרחב ולכוחות שלפני יום הקרב.

תוצאות יום הקרב

המשימה שהוטלה על המפקדה במבצע "טרף" בוצעה במלואה והתוצאות היו טובות.

הסורים ספגו אבדות קשות בלחימה. נפגעו להם כ-70 טנקים, 23 נגמ"שים וכן תומ"תים, תותחים נ"מ, משאיות, טרקטורים, עשרות עמדות לחימה של חי"ר ונ"ט ובתי-מחבלים. וכן נגרמו להם אבדות בנפש.

לכוחותינו היו ביום הקרב שני הרוגים, חמישה פצועים ושלושה טנקים נפגעו מירי טנקים וטילי סאגר.

להערכת, עשרות המטרות הסוריית הבוטלות והעשונות בחזית היו בין הגורמים שהביאו את הסורים להחלטה לשינוי מדיניותם ביחס לכוחות הישראליים במרחב הבקעא באותו הזמן.

תוך ימים מעטים שלאחר יום הקרב פינו הסורים את המחבלים מבסיסהם בקרבת קו החזית, והטילו עליהם משטר של פיקוח הדוק וקפדני, כאשר הם מגבילים את פעילותם ותנועותיהם.

הסורים כפו על המחבלים ועל כוחותיהם ריסון והשלמה עם הימצאות כוחותינו. הם הגבירו את הסיורים בקו החזית, הציבו מחסומים לאורך הצירים המובילים לגזרותינו ובלילה פרסו מערכת מארבים בנתיבי חדירה אפשריים במגמה למנוע מהמחבלים להסתנן מעבר לקוים לשם פעילות חבלנית נגד כוחותינו. גם פיקוח מוגבר זה לא יכול היה למנוע בצורה מוחלטת וסופית חדירות ופיגועים, אולם אלה לא בוצעו באותו היקף ובאותה תכיפות כפי שהיה לפני יום הקרב.

עקומת פעילות הפיגועים נגד כוחותינו מאז ולמשך שבועות ירדה משמעותית, אך לא פסקה בצורה מוחלטת.

הסורים הבינו את המסר שהתלווה למבצע "טרף": צה"ל רואה בהם אחראים למרחב ולכוחות שבשליטתם כולל אלה של המחבלים, למימוש תנאי דריקיום והפסקת אש. ניתן להם להבין כי אם ימשיכו בפגיגות רבים בכוחותינו, הם יהיו צפויים לתגובות נוספות ומכאיבות יותר. על רקע זה, הם הצליחו מאז להקטין את הפעילות המבצעית האינטנסיבית נגד כוחותינו בבקעא.

לדעתי ניכרות עד היום תוצאותיו של יום קרב זה בכל הנוגע להתנהגותם של הסורים בגבול

המסגרות הלוחמות של הטנקים כללו צנטוריון, מרכבה ופטון, ולוחמיהם בעלי רוח קרב ואיכות מקצועית גבוהה. בתמונות (כאן ומול): השריונאים מול הסורים בגזרת המזרחית.

ירי טילי סאגר

מספר הגדודים נ"ט שהיו לסורים לאורך קו החזית בגזרת המבצע היה חמישה עד ששה ואלה כללו כ-200 משגרים נ"ט סאגר. הם ירו טילי סאגר רבים, בעיקר בגזרת חטיבת הקומנדו ובגזרת סולטן-יעקב, ממנה נורו עשרות טילי סאגר על הטנקים שלנו ועל עמדותיהם.

יחידות השריון שלנו גילו ערנות מיוחדת. מקורותיה של אש הסאגר שותקו, בעיקר באמצעות פגזי מעיך, זרחן, ירי ארטילרי ואש מרגמות 81 מ"מ.

היינו בכוננות להרחבת הלחימה ואם התנאים המבצעיים יחייבו, לבצע ימי קרב נשנים. היינו גם מוכנים שהסורים ידרדו את המצב באופן קיצוני עד לחלימה כוללת, וזאת למרות הרצון והמאמץ מצידנו להגביל את ההתנגשות עם הסורים בהיקפה ולתחום אותה בזמן קצר ובאופי סטאטי.

מעבר למשטר ביטחון שוטף שגרתי

למרות הימים שעברו מאז יום הקרב וחרף ההרפיה שחלה בדריכות המבצעית, אנחנו המשכנו להיות

סיכום

פעולות מסוגו של מבצע "טרף" עלולות להתפתח גם בעתיד בגבולותינו ובעיקר בגבול הסורי ברמת הגולן או בלבנון, על כן שומה על צה"ל לפתח אופי לחימה זה, לאמן את הכוחות והעוצבות ולהגיע לרמת ביצוע מקצועית ובעלת איכות.

במבצע זה קיבל עקרון ההפתעה ביטוי מלא. הסורים לא ציפו ולא התכוננו ליום הקרב ונתפסו כשהם לא מוכנים ללחימה מיידית.

פתיחת המבצע והלחימה שהתאפיינה בעוצמה רבה בשילוב עם חיל-האוויר והארטילריה הגבירו עוד יותר את ההפתעה.

פתיחת האש האחידה והמגוונת מעשרות טנקים, כלי שיגור טילים נ"ט ונ"מ בכינון ישיר וממרגמות לסוגיהן תוך פגיעה בעשרות מטרות סוריות בו זמנית ותוך זמן קצר, היכתה בהלם את המערך הסורי והקשתה עליהם תגובה מאורגנת ויעילה. עומק הלחימה באמצעות מכות ארטילריות ובאמצעות תקיפות חיל-האוויר הגבירו את "ההפתעה" והתעלומה ביחס לכונת כוחותינו ביום הקרב.

המבצע השיג את מטרותו, הרתיע את הסורים וכפה עליהם מעורבות לריסון יחידותיהם ולצמצום חופש הפעולה של המחבלים.

ההצלחה של יום הקרב נבעה בעיקר מאיכותם הגבוהה של העוצבות הישראליות ומביטוי של עקרונות המלחמה, ההפתעה, שיתוף הפעולה, חיסכון, ניידות, גמישות וריכוז של עצמת אש מגוונת לפגיעה והשמדת מטרות של האויב, וזאת תוך ביטוי של שמירת שלמות כוחותינו.

לסיכום, יום קרב זה אופיין גם בהתמודדות בין צוותי הטילים נ"ט הסוריים כגון הסאגר והמילאן, שהיחידות הלוחמות היו מצוידות בהם לרוב, ובין צוותי הטנקים הישראליים. ההתמודדות הוכיחה שלמרות שיגור עשרות טילים עלידי הסורים על הטנקים שלנו, הם לא גרמו אבדות משמעותיות לכוחותינו.

תרגולות ההתחמקות החיליות שטופחו ונלמדו והתגובות הנבונות של יחידות הטנקים לירי טילים זה, ביטלו והקטינו את היעילות שלהם ואת האיום על בכורת הטנק בשדה הקרב.

ערכו הגדול והעיקרי של יום הקרב הוא בהרתעה נגד הסורים ובהחזרת האמון בכושרנו המבצעי ברוח תקופת מלחמת ששת הימים.

לקחים עיקריים

מבצע "טרף" — שהיה מורכב וכלל כוחות בין-חיליים בהיקף גדול ומרכיבים חדשניים, ואשר הביא לידי ביטוי שיתוף פעולה בין-זרועי — העשיר את צה"ל בלקחים חשובים בתחומים רבים, אולם לא כאן המקום לדון בהם בפירוט.

לקחים אלה ראוי שילמדו וייטמעו בכל הרמות כדי שישמשו אותנו בעתיד, אם ניקלע לימי קרב כדוגמת מבצע "טרף".

הצפוני. נכפה עליהם איפוק בהתנהגות כלפי כוחותינו, אשר מצא את ביטויו בין היתר באי השתלטות מחדש על שטחים שפינו כוחות צה"ל בלבנון, ובשמירה מוחלטת על הפסקת האש ברמת הגולן.

כתוצאה מהאבדות הקשות והכבדות שסבלו הסורים בקרב היבשה, וכן כתוצאה מהמכה האווירית המוצלחת, שוקמה תדמית ההרתעה של צה"ל.

קרב זה תרם רבות להחזרת הביטחון העצמי המבצעי ולהעלאת המורל ושיפור רוח הקרב של גייסותינו.